

Björksav, gott och nyttigt

Beräknad tidsåtgång: 30 minuter + tömning av behållare

Material: Borrsväng eller batteridrivna bormaskin, borrar, lite grövre sugrör, flaska och snören eller band att fästa flaskan

Genomförande

Denna övning kräver att skolan har tillstånd från markägaren att ta sav från björkar om inte detta redan finns inskrivet i kontraktet för skolskogen.

Björken lagrar under sommaren näring till nästa växtperiod i sina rötter. På våren stiger denna näring som sav i stammens ved upp till grenkronan. Björken savar bara under våren.

Borra ett 3–5 cm hål i stammen, lite snett uppåt, och sätt in ett sugrör eller liknande i hålet. Stoppa ner andra ändan av sugröret i en flaska som binds fast runt stammen med snöre. Om det finns gott om bin och myror kan man behöva täppa till öppningen av flaska så att insekterna inte tar sig ner i flaskan med den söta saven. Använd en plastflaska, om det blir kallt en natt kan en glasflaska frysa sönder.

Stora björkar kan ge upp till 15 l per dygn. Man bör dock inte tappa för mycket från varje träd. Saven ska ju ge näring till bladen.

När man tappat färdigt ska man plugga igen hålet med en pinne så att inte saven fortsätter att rinna. Tappar man bara några liter från varje träd tar de ingen skada av detta.

En enklare variant är att skära av en mindre gren på björken och trä på en plastflaska på grenstumpen. Efter några timmar kan flaskan vara fylld med björksav.

Saven håller ungefär lika länge som mjölk i kylskåpet. Man kan dock göra saven mera hållbar genom att sätta till lite citronsyra och socker.

Björksav innehåller cirka 0,9 % socker och många mineralämnen som kalcium, kalium och magnesium och organiska syror. Saven anser mycket nyttig att dricka.

Låt eleverna smaka björksaven och påpeka den positiva hälsoeffekt saven har. Ofta är eleverna lite tveksamma till att smaka okända och främmande produkter.